

ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ ปัจจัยสนับสนุน ความรู้ ทักษะ
และการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล
ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร

ร้อยตำรวจเอกหญิง รุ่งรวี จันทร์แดง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-650-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIPS BETWEEN EXPERIENCES, SUPPORTED FACTORS, KNOWLEDGE,
ATTITUDE AND NURSING PRACTICE CONCERNING
NOSOCOMIAL INFECTION PREVENTION AND CONTROL
OF STAFF NURSES, GOVERNMENT HOSPITALS,
BANGKOK METROPOLIS

Pol. Capt. Rungrawī Chandaeng

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration

Program of Nursing Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-650-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ ปัจจัยสนับสนุน ความรู้
ทัศนคติและการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและ
ควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ
โรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร

โดย

ร้อยตำรวจเอกหญิง รุ่งรวี จันทร์แดง

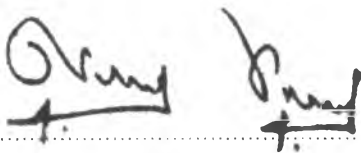
สาขาวิชา

การบริหารการพยาบาล

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ ชัยพิบาลสุชาติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

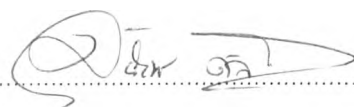
.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พ.ต.ต.หญิง พวงเพ็ญ ชูณหปราณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ ชัยพิบาลสุชาติ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ ศลโกสม)

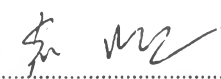

รุ่งรวี จันทร์แดง , ร้อยตำรวจเอกหญิง : ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์
ปัจจัยสนับสนุน ความรู้ ทักษะและการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและ
ควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลของรัฐ
เขตกรุงเทพมหานคร (RELATIONSHIPS BETWEEN EXPERIENCES, SUPPORTED
FACTORS, KNOWLEDGE, ATTITUDE AND NURSING PRACTICE CONCERNING
NOSOCOMIAL INFECTION PREVENTION AND CONTROL OF STAFF NURSES,
GOVERNMENT HOSPITALS, BANGKOK METROPOLIS) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร.
พวงทิพย์ ชัยพิบาลสุชาติ, 169 หน้า, ISBN 974-638-650-6.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ ปัจจัย
สนับสนุน ความรู้ ทักษะและการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อใน
โรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือ
พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง จำนวน 340 คน
โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าไคสแควร์และการ
คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยสนับสนุน ทักษะ และการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุม
โรคติดเชื้อในโรงพยาบาลของพยาบาลประจำการอยู่ในระดับสูง ส่วนความรู้ของพยาบาลประจำการ
อยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยสนับสนุน ความรู้ และทักษะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติ
การพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
05 ขณะที่ประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุม
โรคติดเชื้อในโรงพยาบาล

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต 8.๒๒.๒๒๖๑
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3971476436 · MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD : EXPERIENCES / SUPPORTED FACTORS / KNOWLEDGE / ATTITUDE / NURSING
PRACTICE CONCERNING NOSOCOMIAL INFECTION PREVENTION AND CONTROL
/ STAFF NURSES

RUNGRAWI CHANDAENG, POLICE CAPTAIN : RELATIONSHIPS BETWEEN
EXPERIENCES, SUPPORTED FACTORS, KNOWLEDGE, ATTITUDE AND NURSING
PRACTICE CONCERNING NOSOCOMIAL INFECTION PREVENTION AND CONTROL OF
STAFF NURSES, GOVERNMENT HOSPITALS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS
ADVISOR : ASSIST. PROF. PUANGTIP CHAIPHIBALSARISDI, Ph.D. 169 pp.
ISBN 974-638-650-6.

The purposes of the research were to study the relationships between experiences, supported factors, knowledge, attitude and nursing practice concerning nosocomial infection prevention and control of staff nurses in government hospitals, Bangkok Metropolis. The sample consisted of 340 staff nurses who worked in government hospitals, Bangkok Metropolis, selected by stratified random sampling technique. The research instruments were questionnaires which developed by the researcher. The content validity and the reliability were performed. The data were analyzed by mean, standard deviation, chi-square and Pearson's product moment correlation coefficient.

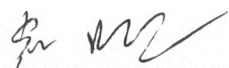
The major findings were as follows :

1. The supported factors, attitude and nursing practice concerning nosocomial infection prevention and control of staff nurses were at the high level, while, the knowledge of staff nurses were at the middle level
2. There was statistical significant positive relationship at 05 level between supported factors, knowledge and attitude with nursing practice concerning nosocomial infection prevention and control of staff nurses. Where as, there was no relationship between experiences with nursing practice concerning nosocomial infection prevention and control.

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติกร ร.ศ.อ.หญิง

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ ชัยพิบาลสถิตย์ ซึ่งได้กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี รวมทั้งอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอยู่เสมอ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ ศลโกสุม ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ที่ได้สละเวลาในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านของโรงพยาบาลทั้ง 6 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนพยาบาลประจำการที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย ที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่น พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่าน ตลอดจนพี่ ๆ เพื่อนรุ่น 19 และน้อง ๆ พยาบาลตำรวจที่เป็นกำลังใจ ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำที่ดีเสมอมา จนทำให้สำเร็จการศึกษา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของ คุณพ่อวัลลภ และ คุณแม่จำเนียร จันทร์แดง ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนอย่างล้ำค้ำในทุกระเบื้อง และขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ ของผู้วิจัยและร้อยเอก ศักดาเดช ประเสริฐศรี ที่คอยให้ความห่วงใย ช่วยเหลือผู้วิจัยมาตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

ร้อยตำรวจเอกหญิง รุ่งรวี จันทร์แดง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ปัญหาของการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	95
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	117
รายการอ้างอิง.....	131

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	141
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขอความร่วมมือ.....	142
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	147
ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	167
ประวัติผู้เขียน.....	169

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร.....	83
2	จำนวนข้อการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	94
3	ค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	95
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสังกัดของโรงพยาบาล แผนกที่ปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และการได้รับการฝึกอบรม.....	98
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยสนับสนุน ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุม โรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการโดยรวม.....	100
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยสนับสนุนด้านการ ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ที่พยาบาลประจำการ ได้รับ จำแนกเป็นรายด้าน.....	101
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยสนับสนุนด้านการ ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ที่พยาบาลประจำการ ได้รับ จำแนกเป็นรายข้อ.....	102
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทัศนคติ ด้านการป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายด้าน.....	104
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของทัศนคติ ด้านการป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายข้อ.....	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาล ประจำการ จำแนกเป็นรายด้าน.....	108
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาล ประจำการ จำแนกเป็นรายข้อ.....	109
12	ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การปฏิบัติงานและการปฏิบัติ การพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ.....	114
13	ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการฝึกอบรมและการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาล ประจำการ.....	115
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยสนับสนุน ความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุม โรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ของพยาบาลประจำการ.....	116